

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

RUDARSKI FORENZIČKI INŽENJERING

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:**

2

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Nema

8. Trajanje / semestar: 1 2**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

4

9.2. Auditorne vježbe:

2

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Rudarsko-geološko-građevinski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Drugi ciklus u oblasti rudarstva/Usmjerenje Geokolinski inženjering i ventilacija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr.sc. Edin Delić, red.prof.

13. E-mail nastavnika:

edin.delic@untz.ba

14. Web stranica:

www.rggf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- upoznati studente sa sadržajem i metodologijom naučne oblasti "forenzički inženjering",
- prenijeti studentima sva dosadašnja teoretska i praktična saznanja i iskustva iz domena forenzičkog inženjeringa
- razvijati intelektualne vještine studenata u smislu aplikacije/primjene stečenih saznanja za rješavanju različitih forenzičko-inženjerskih problema,
- razviti vještine u uspostavi korelacije između rudarsko-inženjerskih znanja i vještina sa primjenom zakona,
- ovladati znanjem o identifikaciji i kvalifikaciji neželjenih događaja, osiguranju istražnog prostora i dokaznog materijala, principima vođenja istražnih postupaka, predkrivičnim radnjama u istražnim procesima, forenzičkim tehnikama u rudarstvu i upravljanju rizicima u vođenju forenzičkih istraga

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da:

- koriste dostupnu raspoloživu (pisanu/elektronsku) literaturu vezanu za rješavanje različitih problema iz oblasti rekonstrukcije rudnika u obimu primjerenom kursu,
- rješavaju jednostavne, ali i relativno zahtjevnije probleme za koje su dovoljna saznanja iz rekonstrukcije rudnika
- rješavaju probleme, različite složenosti, individualno i u timu i iste prezentiraju u pisanom ili verbalnom obliku,
- razumiju značaj ovog kursa za rješavanju različitih problema u rudarskoj inženjerskoj praksi,
- polože završni ispit u prvim ispitnim terminima na kraju semestra.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Pojam forenzički inženjering i načela primjene naučnih metoda u istražnim postupcima. Neželjeni događaji u rudarstvu kao predmet forenzičkih istraga i prevencija neželjenih događaja primjenom metodologije forenzičkih ispitivanja. Istražni prostor: pojam, orijentacija, lociranje, identifikacija, označavanje, osiguranje i nadzor. Kontrola pristupa istražnom prostoru, dokaznom materijalu i dokumentaciji. Metode forenzičkih postupaka pri istragama požara i eksplozija. Metode forenzičkih postupaka pri istragama lomova konstrukcija, mašina i uređaja ili njihovih dijelova. Metode forenzičkih postupaka pri istragama negativnih uticaja rudarskih radova na okoliš, infrastrukturu i objekte. Nadležnosti u provođenju istražnih postupaka i koordinacija istražnih organa. Prevencija sekundarnih neželjenih događaja. Izveštavanje i komunikacija u istražnim postupcima. Identifikacija dokaznog materijala, prikupljanje, obrada i tretman dokaza. Uloga operativne i druge dokumentacije u forenzičkim istragama. Izveštavanje i komunikacija u forenzičkim istražnim postupcima. Tretman potencijalnih svjedoka u istražnim postupcima rudarskih nesreća. Sadržaj, forma i struktura forenzičkog izvještaja.

18. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra, na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja,
- seminarski radovi i
- konsultacije.

Student je u toku cijelog semestra obavezan dolaziti na predavanja (P) onako kako je to definisano Pravilnikom odnosno Statutom Univerziteta u Tuzli. Ostvarivanje prava na potpis za navedeni predmet/kurs je definisan važećim Pravilnikom odnosno Statutom Univerziteta u Tuzli. Nastavnik će tokom čitavog semestra na posebno kreiranom obrazcu pratiti prisutnost studenta. Procenat sati koji se moraju slušati na predavanjima je također definisan važećim Pravilnikom odnosno Statutom Univerziteta u Tuzli.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Za provjeru usvojenog znanja na predmetu koriste se pismene i usmene metode, a prema iskazanoj želji studenta za način polaganja ispita.

Mini ispiti

Nakon završetka određenih oblasti kursa nastavnik će organizovati mini ispite koji će se sastojati od određenog broja pitanja u cilju provjere stečenih znanja studenata. Studenti koji zadovolje na ovom ispitu tj. provjeri znanja biti će oslobođeni polaganja ovog dijela nastavne materije na završnom usmenom/pismenom ispitu na kraju semestra. Termin održavanja mini ispita će biti saopšten studentima, najmanje sedam dana unaprijed kako bi se oni mogli adekvatno pripremiti.

Završni ispit (usmena/pismena provjera znanja)

Za studente koji ove školske godine pohađaju kurs provjera znanja (usmeni ili pismeni po izboru studenta) iz dijela ispita obuhvata polaganje mini ispita na kraju određenih oblasti kursa i/ili na kraju semestra. Ako studenti ne polože neki od dijelova ispita kroz mini ispite koji se organizuju kontinuirano tokom čitavog semestra onda mogu polagati isti na kraju semestra koji podrazumijeva rješavanje određenog broja zadatih pitanja u razumnom vremenskom periodu (na primjer dva školska časa ili 90 minuta) uz napomenu da ovo vrijeme neće biti ograničavajući faktor ukoliko studentu treba i nešto više vremena da bi kazao, napisao ili pokazao znanje. Nije dozvoljeno korištenje literature niti bilo kojih drugih pomagala. Na ispit studenti treba da sa sobom ponesu čist papir na kojem će upisati svoje ime i prezime, broj indeksa, datum polaganja ispita i školsku godinu u kojoj je predmet slušan, a zatim zapisati postavljena ispitna pitanja i dati odgovore na postavljena pitanja. Studenti koji budu prepisivali od drugih, diskutovali za vrijeme ispita, biće odstranjeni sa ispita i sankcionisani u skladu sa Pravilnikom odnosno Statutom ili drugim aktom Univerziteta u Tuzli koji reguliše ovu oblast. Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti na ovom dijelu ispita je 90. Minimalni broj bodova da bi se položio ispit je 55 uključujući i bodove stečene za prisustvo i aktivnost na nastavi, auditornim i laboratorijskim vježbama.

Metode ocjenjivanja studenata obuhvataju slijedeće kriterije:

1. Prisutnost i aktivnost na predavanjima
2. Usmeni/pismeni mini ispiti odnosno dio ispita
3. Završni usmeni/pismeni dio ispita

Na osnovu navedenih činjenica na kraju kursa nastavnik će, bodovanjem pojedinih aktivnosti, formirati konačnu zaključnu ocjenu.

20. Težinski faktor provjere:

Ukupan broj bodova (UBB) se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova iz svih aktivnosti u toku semestra: prisutnost i aktivnost na nastavi, pismeni/usmeni ispit. Boduje se kako slijedi:

UBB = PN + AN + UI

PN – prisustvo na nastavi; AN – aktivnost na nastavi

UI – usmeni/pismeni dio ispita   Maksimalan broj bodova bio bi: $UBB = 5 + 5 + 90 = 100$

Broj bodova i konačna ocjena

>94   Deset (10)

85-94   Devet (9)

75-84   Osam (8)

65-74   Sedam (7)

55-64   Šest (6), < 55 Pet (5)

21. Osnovna literatura:

Edin Delić, Admir Softić, FORENZIČKI INŽENJERING I UPRAVLJANJE RIZICIMA, Knjiga 1: OSNOVE FORENZIČKOG INŽENJERINGA, Inda Lukavac, 2014. godine, ISBN 978-9958-582-02-8, COBISS.BH-ID 21232390

Edin Delić, Edisa Nukić, FORENZIČKI INŽENJERING I UPRAVLJANJE RIZICIMA, Knjiga 2: VOĐENJE ISTRAŽNIH POSTUPAKA, Inda Lukavac, 2014. godine, ISBN 978-9958-582-01-1, COBISS.BH-ID 21227782

22. Internet web reference:

http://www.nafe.org/index.php?option=com_content&view=article&id=2128:forensic-mining-engineering&catid=56:journal-abstract

<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1742287610000162>

23. U primjeni od akademske godine:

2016/17

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: